

**Wymagania edukacyjne z biologii dla klasy pierwszej szkoły ponadpodstawowej
dla zakresu rozszerzonego od roku 2019**

Nr lekcji	Temat	Poziom wymagań				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
I. Badania przyrodnicze						
1. 2.	Metodyka badań biologicznych	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> rozróżnia metodę poznania świata wymienia etapy badań biologicznych określa problem 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega różnica między obserwacją a doświadczeniem rozdziela problem badawczy od hipotezy dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia odczytuje, analizuje, interpretuje oraz przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe w typowych sytuacjach odróżnia fakty od opinii 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omawia zasady prowadzenia i dokumentowania badań określa główne etapy badań do konkretnych obserwacji i doświadczeń biologicznych planuje przykładową obserwację biologiczną wykonuje dokumentację przykładowej obserwacji odróżnia zmienną niezależną od zmiennej zależnej 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje kolejne etapy prowadzenia badań odnosi się do wyników uzyskanych przez innych badaczy ocenia poprawność zastosowanych procedur badawczych formułuje wnioski 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> właściwie planuje obserwacje i doświadczenia oraz interpretuje ich wyniki odnosi się krytycznie do informacji pozyskanych z różnych źródeł, w tym internetowych

		<p>lem bada woczy</p> <p>, hipot ezę</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozr óżni a prób ę kont rolną od prób y bada wcze j • wska zuje spos ób prow adze nia doku ment acji doś wiad czen ia i obse 		<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia i komentuje informacje, posługując się terminologią biologiczną 		
--	--	--	--	--	--	--

		<p>rwac ji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyk orzy stuje różn orod ne źródł a i meto dy pozy skiw ania infor macj i • odró żnia wied zę poto czną od wied zy uzys kane j meto dami nauk owy				
--	--	--	--	--	--	--

3. 4.	Obserwacje mikroskopowe	mi • podaj e nazw y elem entó w układ u optyc znego o i układ u mech anicz nego miks osko pu optyc znego o • wymie nia cech y obraz u ogląd anego o w miks osko pie optyc znym	• wyjaśnia pojęcie <i>zdolność rozdzielcza</i> • wyjaśnia sposób działania mikroskopów optycznego i elektronowego	• porównuje działanie mikroskopu optycznego i mikroskopu elektronowego • wymienia zalety i wady mikroskopów optycznych oraz elektronowych • stosuje pojęcie <i>zdolność rozdzielcza</i> przy opisie działania mikroskopów różnych typów	• określa zasadę działania mikroskopu fluorescencyjnego • wyjaśnia różnicę w sposobie działania mikroskopów elektronowych: transmisyjnym i skaningowym • wykonuje samodzielnie preparaty mikroskopowe	• na podstawie różnych zdjęć zamieszczonych w literaturze popularnonaukowej wskazuje, za pomocą jakiego mikroskopu uzyskano przedstawiony obraz i uzasadnia swój wybór
----------	--------------------------------	---	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • obserwuje pod mikroskopem gotowe preparaty • oblicza powiększenie mikroskopu 				
5.	Powtórzenie i sprawdzenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności					
II. Chemiczne podstawy życia						
6. 7. 8.	Skład chemiczny organizmów	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje związki chemiczne na organiczne i nieorganiczne • wymi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie wybranych makro- i mikroelementów • wyjaśnia pojęcie <i>pierwiastki biogenne</i> • określa znaczenie i występowanie wybranych typów wiązań i oddziaływań chemicznych • wskazuje substancje hydrofilowe i hydrofobowe oraz określa ich właściwości • omawia budowę cząsteczki wody • określa, za jakie właściwości wody odpowiadają wskazane zjawiska, np. unoszenie się lodu na powierzchni wody 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje budowę różnych typów wiązań chemicznych • charakteryzuje właściwości fizykochemiczne wody • uzasadnia znaczenie soli mineralnych dla organizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • rysuje modele różnych typów wiązań chemicznych • wykazuje związek między budową cząsteczki wody i właściwościami a jej rolą w organizmie • przeprowadza proste doświadczenia dotyczące właściwości wody 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza samodzielnie doświadczenia dotyczące zmian napięcia powierzchniowego wody oraz właściwie interpretuje wyniki • wskazuje i wyjaśnia sposób oddziaływań między cząsteczkami na funkcjonowanie organizmów

		<p>enia związ ki budu jące orga nizm</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasy fikuje pier wiast ki na makr oele ment y i mikr oele ment y <ul style="list-style-type: none"> • wymi enia pier wiast ki bioge nne <ul style="list-style-type: none"> • wymi enia wiza nia i oddzi aływ				
--	--	--	--	--	--	--

		<p>ania chem iczne</p> <ul style="list-style-type: none"> wymi enia funkc je wody po da je właśc iwośc i fyzyk oche micz ne wody wymi enia funkc je soli mine ralny ch 				
9. 10. 11.	Budowa i funkcje sacharydów	<ul style="list-style-type: none"> klasyf ikuje sacha rydy na mon osac hary 	<ul style="list-style-type: none"> określa kryterium klasyfikacji sacharydów wyjaśnia, w jaki sposób powstaje wiązanie O-glikozydowe omawia występowanie i znaczenie wybranych mono-, oligo- i polisacharydów określa, w jaki sposób powstają 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między poszczególnymi monosacharydami charakteryzuje i porównuje budowę 	<ul style="list-style-type: none"> omawia powstawanie form pierścieniowych monosacharydów ilustruje powstawanie wiązań O-glikozydowego zapisuje wzory wybranych węglowodanów planuje doświadczenie 	<ul style="list-style-type: none"> planuje i przeprowadza doświadczenie pozwalające wykryć dowolny dwucukier wyjaśnia przy pomocy samodzielnie zapisanych reakcji chemicznych

		<p>dy, disacharydy i polisacharydy oraz podaje nazwy ich przedstawicieli</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia właściwości mono-, oligo- i polisacharydów 	<p>formy pierścieniowe monosacharydów</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje sposoby wykrywania glukozy i skrobi 	<p>wybranych polisacharydów</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje budowę chemiczną mono-, oligo- i polisacharydów planuje doświadczenie mające na celu wykrycie glukozy planuje i przeprowadza doświadczenie pozwalające wykryć glukozę w soku z winogron 	<p>mające na celu wykrycie glukozy w materiale biologicznym</p>	<p>właściwości redukujące glukozy</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego skrobia i celuloza mają odmienne funkcje w organizmie
12. 13. 14.	Budowa i funkcje lipidów	<ul style="list-style-type: none"> klasyfikuje lipidy ze względu na budowę cząst 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega różnica między tłuszczami nasyconymi a tłuszczami nienasyconymi wymienia kryteria klasyfikacji lipidów omawia budowę trójglicerydu omawia budowę fosfolipidów i ich rozmieszczenie w błonie komórkowej 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje budowę lipidów prostych, złożonych i izoprenowych wyjaśnia znaczenie cholesterolu 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje poszczególne grupy lipidów omawia budowę fosfolipidów i ich rozmieszczenie w błonie biologicznej analizuje budowę triglicerydu i fosfolipidu i je porównuje wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek między budową poszczególnych lipidów a funkcjami, jakie pełnią w organizmach

		<p>eczek</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaj podstawowe funkcje lipidów • podaj podstawowe znaczenie lipidów • wskaż znaczenie cholesterolu • podaj nazwę odczynnik służą 		<ul style="list-style-type: none"> • planuje doświadczenie, którego celem jest wykrycie lipidów w nasionach słonecznika • wskazuje związek między obecnością wiązań podwójnych w kwasach tłuszczowych a właściwościami lipidów 	karotenoidów dla roślin	
--	--	--	--	--	-------------------------	--

		cego do wykrzywiania lipidów				
15. 16. 17.	Aminokwasy. Budowa i funkcje białek	<ul style="list-style-type: none"> wymienia różne rodzaje aminokwasów przedstawi budowę aminokwasów białkowych podaje nazwę wiązania między amin 	<ul style="list-style-type: none"> podaje kryteria klasyfikacji białek wskazuje wiązanie peptydowe wyjaśnia, na czym polega i w jakich warunkach zachodzą koagulacja i denaturacja białek podaje wpływ wybranych czynników fizykochemicznych na białka charakteryzuje struktury I, II-, III- i IV-rzędową zapisuje wzór ogólny aminokwasów klasyfikuje białka ze względu na funkcje pełnione w organizmie opisuje reakcje biuretową i ksantoproteinową 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje grupy białek ze względu na pełnione funkcje, liczbę aminokwasów w łańcuchu i strukturę oraz obecność elementów nieaminokwasowych zapisuje reakcję powstawania dipeptydu wyjaśnia znaczenie struktur I-, II-, III i IV-rzędowej białek wyjaśnia znaczenie oddziaływań w strukturach III i IV-rzędowej białka charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje białka fibrylarne i globularne porównuje proces koagulacji i denaturacji białek oraz wskazuje ich znaczenie dla organizmów planuje doświadczenie mające na celu wykrycie wiązań peptydowych przeprowadza doświadczenie dotyczące wpływu różnych czynników fizykochemicznych na białko wyjaśnia, czym różnią się reakcje ksantoproteinowa i biuretowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje sekwencję aminokwasów w tripeptydzie wykazuje związek budowy białek z ich funkcjami w organizmie przeprowadza doświadczenie wpływu różnych substancji na właściwości białek

		<p>okwa sami</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia pozio my orga nizacj i białe k – struk turę przes trzen ną podaj e nazw y grup białe k ze wzglę du na pełni one funkc je, liczbę amin okwa sów w łańcu chu, 		<p>białka proste i złożone</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega reakcja biuretowa i reakcja ksantoproteino wa 		
--	--	--	--	---	--	--

		<p>strukturę oraz obecność elementów w nieniekwasowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe białka i ich funkcje • omawia budowę białek • wymienia podstawowe właściwości				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>owość i białe k</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaś nia pojęc ia: <i>koag ulacj a</i> i <i>dena turac ja</i> <ul style="list-style-type: none"> • wymi enia czyn niki wyw ołużą ce dena turac ję <ul style="list-style-type: none"> • opisu je dośw iadcz enie wpły wu jedne go z czyn				
--	--	---	--	--	--	--

		nikó w fizyko chem iczny ch na białk o				
18. 19.	Budowa i funkcje nukleotydów oraz kwasów nukleinowych	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje budowę pojedynczego nukleotydu DNA i RNA • przedstawia rolę DNA • wymienia wiązania występujące w DNA i RNA 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega komplementarność zasad • przedstawia rodzaje nukleotydów i ich rolę • wymienia dinukleotydy i ich rolę • wymienia i wskazuje wiązania w cząsteczce DNA • wyjaśnia pojęcie <i>podwójna helisa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje budowę chemiczną i budowę przestrzenną cząsteczek DNA i RNA • porównuje budowę i rolę DNA z budową i rolą RNA • przedstawia proces replikacji DNA • rysuje schemat budowy nukleotydów DNA i RNA 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia zasady azotowe na podstawie wzorów • oblicza procentową zawartość zasad azotowych w DNA • wykazuje związek replikacji z podziałem komórki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia związek sekwencji DNA z pierwszorzędową strukturą białek • rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności dotyczące zawartości zasad azotowych w cząsteczce DNA

		wymienia rodzaje RNA i określa ich rolę				
20.	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości					
21.	Sprawdzenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności					
III. Komórka – podstawowa jednostka życia						
22. 23.	Budowa i funkcje komórki. Rodzaje komórek	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>komórka</i>, <i>organa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zależność między wymiarami komórki a jej powierzchnią i objętością • rysuje wybraną komórkę eukariotyczną na podstawie obserwacji mikroskopowej • podaje funkcje różnych komórek w zależności od miejsca występowania 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje komórki ze względu na występowanie jądra komórkowego • charakteryzuje funkcje struktur 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady największych i najmniejszych komórek roślinnych i zwierzęcych • analizuje znaczenie wielkości i kształtu komórki w transporcie substancji do i z komórki • wykonuje samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego komórki mają niewielkie rozmiary • argumentuje i wyjaśnia przyczyny różnic między komórkami • wykazuje związek funkcji organelli z ich budową

		<p>nizm jednokomórkowy, organizmy wielokomórkowe, organizmy tkankowe, formy kolonijne</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady komórek prokariot 		<p>komórki prokariotycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje komórkę prokariotyczną z komórką eukariotyczną wskazuje cechy wspólne i różnice między komórkami eukariotycznymi 	<p>nietrwały preparat mikroskopowy</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia błony wewnątrzkomórkowe jako zintegrowany system strukturalno-funkcjonalny oraz określa jego rolę w kompartmentacji komórki 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje i omawia związek budowy komórki z pełnioną przez nią funkcją
--	--	--	--	--	--	---

		<p>ycznych i eukariotycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na rysunku i podaje nazwy struktur komórki prokariotycznej i komórki eukariotycznej • rozróżni				
--	--	--	--	--	--	--

		a komórki: zwierzęcą, roślinną, grzybową i prokariotyczną				
24.	Błony biologiczne	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i wskazuje składniki błon biologicznych wymienia właściwości błon biologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia model budowy błony biologicznej wymienia funkcje białek błonowych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje białka błonowe omawia budowę i właściwości lipidów występujących w błonach biologicznych wyjaśnia selektywny charakter błon biologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje rozmieszczenie białek i lipidów w błonach biologicznych wyjaśnia właściwości błon biologicznych wykazuje związek budowy błony z pełnionymi przez nią funkcjami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek właściwości białek błonowych z budową komórki

		<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe funkcje błon biologicznych 				
25. 26.	Transport przez błony biologiczne	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje transportu przez błony (dyfuzja prostą i dyfuzja wspomaganą, transport aktywny, endocytoza i 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę między transportem biernym a transportem czynnym rozdziela endocytozę i egzocytozę odróżnia substancje osmotycznie czynne od substancji osmotycznie biernych charakteryzuje białka błonowe analizuje schematy transportu substancji przez błony 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje różne rodzaje transportu przez błony wyjaśnia rolę błony komórkowej porównuje zjawiska osmozy i dyfuzji przedstawia skutki umieszczenia komórki roślinnej oraz komórki zwierzęcej w roztworach: hipotonicznym, izotonicznym i hipertonicznym wykazuje związek między 	<ul style="list-style-type: none"> planuje doświadczenie mające na celu obserwację plazmolizy i deplazmolizy w komórkach roślinnych wyjaśnia różnice w sposobie działania białek kanałowych i nośnikowych na wybranych przykładach wyjaśnia różnice między endocytozą a egzocytozą wyjaśnia, dlaczego błona biologiczna jest selektywnie przepuszczalna 	<ul style="list-style-type: none"> planuje doświadczenie dotyczące transportu różnych substancji przez błony wyjaśnia, w jaki sposób w kosmetologii i farmacji wykorzystuje się właściwości błon planuje doświadczenie mające na celu udowodnienie selektywnej przepuszczalności błony wyjaśnia, dlaczego w przypadku odwodnienia podaje się pacjentom dożylnie roztwór soli fizjologicznej, a nie wodę

		<p>egzo cytoz a)</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaś nia poję cia: <i>osm oza, turg or, plaz moliz a, depl azm oliza</i> 		<p>budową błon a jej funkcjami</p>		
27. 28.	<p>Jądro komórkowe. Cytozol</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaś nia poję cia: <i>chro mat yna, nukl eoso m, chro mos om</i> • okre śla bud 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje elementy budowy jądra komórkowego • określa skład chemiczny chromatyny • wyjaśnia znaczenie jąderka i otoczki jądrowej • wymienia i identyfikuje kolejne etapy upakowania DNA w jądrze komórkowym • rysuje chromosom metafazowy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje elementy jądra komórkowego • charakteryzuje budowę chromosomu • porównuje elementy cytoszkieletu pod względem budowy, funkcji i rozmieszczenia • wyjaśnia, w jaki sposób odbywa się ruch cytozolu 	<ul style="list-style-type: none"> • dowodzi, że komórki eukariotyczne zawierają różną liczbę jąder komórkowych • ilustruje plan budowy wici i rzęski oraz podaje różnice między nimi • dokonuje obserwacji ruchów cytozolu w komórkach moczarki kanadyjskiej • uzasadnia różnice między rzęską a wicią • wyjaśnia związek budowy z funkcją składników cytoszkieletu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia znaczenie upakowania DNA w jądrze komórkowym • planuje i przeprowadza doświadczenie badające ruchy cytozolu w komórkach roślinnych

		<p>owę jądra komórkowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia funkcje jądra komórkowego <p>o</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje składniki cytozolu <p>o</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje funkcje cytozolu <p>o</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia elem 		<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między elementami cytoszkieletu • wyjaśnia znaczenie upakowania chromatyny w chromosomie 		
--	--	--	--	--	--	--

		<p>enty cyto szkie letu i ich funk cje</p> <ul style="list-style-type: none"> • poda je funk cje rze s ek i wici 				
29.	<p>Mitochondria i plastydy. Teoria endosymbiozy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymi enia orga nelle komó rki euka rioty cznej otocz one dwie ma błon ami • opisu je budo wę 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje budowę mitochondriów • klasyfikuje typy plastydów • charakteryzuje budowę chloroplastu • wymienia argumenty potwierdzające słuszność teorii endosymbiozy • uzasadnia rolę mitochondriów jako centrów energetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, od czego zależą liczba i rozmieszczenie mitochondriów w komórce • porównuje typy plastydów • wyjaśnia, dlaczego mitochondria i plastydy nazywa się organellami półautonomicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sposoby powstawania plastydów i możliwości przekształcania różnych rodzajów plastydów • rozpoznaje typy plastydów na podstawie obserwacji mikroskopowej 	<ul style="list-style-type: none"> • określa zależność między aktywnością metaboliczną komórki a ilością i budową mitochondriów • przedstawia argumenty przemawiające za endosymbiotycznym pochodzeniem mitochondriów i plastydów

		<p>mito chon drió w</p> <ul style="list-style-type: none"> • poda je funkc je mito chon drió w <p>• wymi enia funkc je plast ydów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymi enia rodza je plast ydów <p>• doko nuje obse rwacj i mikr osko powy ch plast</p>				
--	--	--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawi założenia teorii endosymbiozy 				
30. 31.	Struktury Komórkowe otoczone jedną błoną i rybosomy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia komórki zawierające wakuole • wymienia funkcje wakuoli • charakteryzuje budowę i rolę siateczki śród 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje siateczkę śródplazmatyczną szorstką z siateczką śródplazmatyczną gładką • omawia budowę wakuoli • identyfikuje na podstawie obserwacji mikroskopowej kryształ szczawianu wapnia w wakuolach roślinnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między wodniczkami u protistów • omawia rolę składników wakuoli • wyjaśnia rolę tonoplastu w procesach osmotycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę substancji osmotycznie czynnych zawartych w wakuoli roślinnej • omawia funkcjonalne powiązanie między rybosomami, siateczką śródplazmatyczną, aparatem Golgiego a błoną komórkową 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę przedziałów komórkowych w syntezie różnych substancji, np. hormonów

		<p>plazmatycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje budowę i rolę rybosomów, aparatu Golgiego i lizosomów 				
32.	Ściana komórkowa	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia komórki zawierające ścianę komórkową • wymienia funkcje ścian 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje budowę ściany komórkowej • wyjaśnia funkcje ściany komórkowej w budowie pierwotnej i wtórnej ściany komórkowej roślin • obserwuje pod mikroskopem ścianę komórkową 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegają modyfikacje wtórnej ściany komórkowej • przedstawia związek budowy ściany z jej funkcją • tworzy mapę mentalną dotyczącą budowy i roli ściany komórkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje różnice w budowie ściany komórkowej pierwotnej i ściany komórkowej wtórnej u roślin • wykazuje związek budowy ściany komórkowej z pełnioną przez nią funkcją 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób substancje modyfikujące wtórna ścianę komórkową zmieniają jej właściwości

		<p>y komó rkow ej</p> <ul style="list-style-type: none"> • przed stawi a budo wę ścian y komó rkow ej <p>• wymi enia związ ki mod yfikuj ące wtór ną ścian ę komó rkow ą roślin</p> <ul style="list-style-type: none"> • poda je nazw y połąc zeń				
--	--	---	--	--	--	--

		międzykomórkowych w komórkach roślinnych				
33. 34.	Cykl komórkowy. Mitoza	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia etapy cyklu komórkowego • rozpoznaje etapy mitozy • identyfikuje chromosomy płci i autosomy • identyfikuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>kariokineza</i>, <i>cytokineza</i> • charakteryzuje poszczególne etapy mitozy • wyjaśnia rolę interfazy w cyklu życiowym komórki • wymienia skutki zaburzeń cyklu komórkowego • wymienia czynniki wywołujące transformację nowotworową 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje schemat przedstawiający ilość DNA i chromosomów w poszczególnych etapach cyklu komórkowego • charakteryzuje poszczególne etapy interfazy • określa znaczenie wrzeciona kariokinetycznego • wyjaśnia, na czym polega programowana śmierć komórki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i porównuje przebieg cytokinezy w różnych typach komórek • charakteryzuje sposób formowania wrzeciona kariokinetycznego w komórkach roślinnej i zwierzęcej • wskazuje sytuacje, w których apoptoza komórek jest konieczna • wskazuje różnice w przebiegu cytokinezy komórek roślinnych i zwierzęcych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób cykl komórkowy jest kontrolowany w komórce • wyjaśnia skutki mechanizmu transformacji nowotworowej dla organizmu człowieka • argumentuje, że proces apoptozy jest ważny dla prawidłowego funkcjonowania organizmu

		<p>yfikuj e chro moso my hom ologi czne</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaś nia różni ce międ zy komó rką hapl oidal ną a komó rką diploi dalną • wyjaś nia pojęc ie <i>apop toza</i> 				
35. 36.	Mejoza	<ul style="list-style-type: none"> • przed stawi a etapy mejo 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przebieg mejozy • charakteryzuje przebieg procesu <i>crossing-over</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie procesu <i>crossing-over</i> • wyjaśnia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zmiany zawartości DNA podczas mejozy • wyjaśnia znaczenie mejozy 	<ul style="list-style-type: none"> • argumentuje konieczność zmian zawartości DNA podczas mejozy • wyjaśnia związek rozmnażania

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawi znaczenie mejozy • wyjaśnią zjawisko <i>crossing-over</i> 		<p>zmiany zawartości DNA podczas zapłodnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje przebieg mitozy i mejozy 		<p>płciowego z zachodzeniem procesu mejozy</p>
37.	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości					
38.	Sprawdzenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności					
IV. Metabolizm						
39. 40.	Podstawowe zasady metabolizmu	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>metabolizm, szlak metaboliczny i cykl metaboliczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje poziom energetyczny substratów i produktów reakcji endoergicznych i egzoergicznych • wymienia cechy ATP • przedstawia sumaryczny zapis procesu fosforylacji • wymienia nośniki elektronów • wyjaśnia na przykładach pojęcia: <i>szlak metaboliczny i cykl metaboliczny</i> • wskazuje postaci utlenione i zredukowane przekaźników elektronów na schematach 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje budowę ATP • omawia przebieg fosforylacji substratowej, fotosyntezy i oksydacyjnej • porównuje istotę procesów anabolicznych i katabolicznych • wymienia inne niż ATP 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje rodzaje fosforylacji • analizuje przebieg reakcji redoks z udziałem NADP+ • opisuje mechanizmy fosforylacji ADP (substratowej i chemiosmozy) • charakteryzuje typowe reakcje utleniania i redukcji • wykazuje związek budowy ATP z jego rolą biologiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje, że procesy anaboliczne i kataboliczne są ze sobą powiązane • wyjaśnia, w jaki sposób ATP sprzęga metabolizm

		<p><i>iczn</i> y</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzujące podstawowe kierunki przemian metabolicznych (ana bolizm, katabolizm) • wymienia nośniki energii w komórce 		<p>nośniki energii</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia znaczenie NAD+, FAD, NADP+ w procesach utleniania i redukcji 		
--	--	--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje fosforylacji • przedstawia budowę i podstawową funkcję ATP • przedstawia istotę reakcji utleniania i redukcji				
--	--	--	--	--	--	--

41. 42.	Budowa i działanie enzymów	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>enzym, katalizator, energia aktywacji</i> • przedstawia budowę enzymów • wyjaśnia rolę enzymów w komórce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizm działania enzymów • zapisuje równanie reakcji enzymatycznej • przedstawia, na czym polega swoistość substratowa enzymu • wymienia właściwości enzymów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia budowę enzymów • wyjaśnia mechanizm tworzenia kompleksu enzym–substrat • wyjaśnia podstawowe właściwości enzymów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje modele powstawania kompleksu enzym–substrat • omawia zasady nazewnictwa i klasyfikacji enzymów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizm katalizy enzymatycznej na nietypowym przykładzie • wyjaśnia, czym jest swoistość substratowa enzymu i z czego ona wynika
43. 44.	Regulacja aktywności enzymów	<ul style="list-style-type: none"> • wymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje sposoby regulacji aktywności enzymów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób na 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje doświadczenie mające na celu wykazanie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i argumentuje,

45.		<p>enia podstawaowe czynniki wpływające na szybkość reakcji enzymatycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnienia pojęcia: <i>stała Michaelisa, inhibitor, aktywator</i> • przedstawia sposoby regul 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>sprężenie zwrotne ujemne</i> i wskazuje, na czym ono polega • porównuje powinowactwo enzymów do substratów na podstawie wartości KM • przedstawia przebieg doświadczenia dotyczącego wpływu pH na aktywność enzymu trawiennego, np. pepsyny 	<p>szybkość reakcji enzymatycznych wpływają:</p> <p>stężenie substratu, temperatura, pH, stężenie soli, stężenie enzymu, aktywatory i inhibitory</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje mechanizm inhibicji kompetycyjnej i niekompetycyjnej • omawia sposoby regulacji przebiegu szlaków metabolicznych • wyjaśnia mechanizm sprężenia zwrotnego jako sposobu regulacji przebiegu szlaków metabolicznych • interpretuje wyniki z doświadczenia 	<p>wpływu temperatury na aktywność katalazy w bulwach ziemniaka</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje mechanizm działania inhibitorów hamujących enzymy nieodwracalnie i odwracalnie • proponuje doświadczenia dotyczące wpływu różnych czynników na aktywność enzymów 	<p>w jaki sposób wiedza o działaniu enzymów ma wpływ na rozwój medycyny</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa, w jaki sposób można sprawdzić, czy dana substancja jest inhibitorem odwracalnym, czy inhibitorem nieodwracalnym enzymu
-----	--	--	---	---	---	---

		<p>acji aktywności enzymów</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rodzaje inhibitorów i ich rolę 		<p>wpływu pH (lub innego czynnika) na działanie enzymów trawiennych</p>		
46. 47. 48.	Autotroficzne odżywianie się organizmów – fotosynteza	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia ogólny przebieg fotosyntezy • wymienia produkty i substraty fotosyntezy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe różnice między fotosyntezą oksygeniczną a fotosyntezą anoksygeniczną • wykazuje związek budowy chloroplastu z przebiegiem fotosyntezy • analizuje na podstawie schematu przebieg fazy zależnej od światła oraz fazy niezależnej od światła • przedstawia rolę fotosystemów w fotosyntezie • wyjaśnia rolę chlorofilu i dodatkowych barwników fotosyntetycznych w przebiegu fotosyntezy • wymienia substraty i produkty faz fotosyntezy: zależnej i niezależnej od światła 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizm powstawania ATP w procesie chemiosmozy w chloroplastach • porównuje na podstawie schematu fotofosforylację cykliczną i fotofosforylację niecykliczną • omawia budowę cząsteczki chlorofilu • omawia budowę i funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje barwniki roślinne i wskazuje ich znaczenie w fotosyntezie • wyjaśnia przebieg doświadczenia dotyczącego wpływu barwy światła na efektywność fotosyntezy i formułuje wnioski • określa warunki, przebieg oraz efekty fosforylacji Fotosyntetycznej cyklicznej i fosforylacji Fotosyntetycznej niecyklicznej • wyciąga wnioski z przedstawionego doświadczenia dotyczącego syntezy skrobi w liściach pelargonii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia argumenty potwierdzające rolę obu fotosystemów w fotosyntezie

		<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy fotosyntezy i określa ich dokładną lokalizację w komórce • charakteryzuje główne etapy fotosyntezy • wymienia etapy cyklu Calvina • wyjaśnia znaczenie 		<p>fotosystemów I i II</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg poszczególnych etapów cyklu Calvina • omawia budowę i działanie fotosystemów • wyjaśnia związek między fazą zależną od światła a fazą niezależną od światła • opisuje przebieg doświadczenia obrazującego syntezę skrobi w liściach wybranej rośliny 		
--	--	--	--	--	--	--

		enie fotosyntezy dla organizmów żyjących na Ziemi				
49.	Autotroficzne odżywianie się organizmów – chemosynteza	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie chemosyntezy • wymienia przykłady organizmów, u których zachodzi chemosynteza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy chemosyntezy • wyjaśnia, na czym polega chemosynteza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg pierwszego i drugiego etapu chemosyntezy • przedstawia znaczenie chemosyntezy w produkcji materii organicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między przebiegiem fotosyntezy a przebiegiem chemosyntezy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie chemosyntezy w ekosystemach kominów hydrotermalnych

		mos ynte za				
50. 51. 52. 53.	Oddychanie komórkowe. Oddychanie tlenowe	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>oddychania komórkowego</i> • zapisuje reakcję oddychania komórkowego • określa znaczenie oddychania 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek budowy mitochondrium z przebiegiem procesu oddychania komórkowego • analizuje na podstawie schematu przebieg glikolizy, reakcji pomostowej, cyklu Krebsa i łańcucha oddechowego • wyróżnia substraty i produkty tych procesów • uzasadnia, że oddychanie komórkowe ma charakter kataboliczny • omawia czynniki wpływające na intensywność tlenowego oddychania komórkowego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg poszczególnych etapów oddychania tlenowego • przedstawia bilans energetyczny oddychania tlenowego • przedstawia, na czym polega fosforylacja substratowa • wyjaśnia hipotezę chemiosmozy • przeprowadza doświadczenie dotyczące wydzielania dwutlenku węgla przez kiełkujące nasiona 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizm powstawania ATP w procesie chemiosmozy w mitochondriach (fosforylacja oksydacyjna) • porównuje zysk energetyczny brutto i netto etapów oddychania tlenowego • wykazuje różnice między fosforylacją substratową a fosforylacją oksydacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na podstawie przeprowadzonego doświadczenia, że tlen jest niezbędny do kiełkowania nasion • wyjaśnia, dlaczego łańcuch oddechowy zachodzi wyłącznie w warunkach tlenowych

		ia kom órko weg o dla funk cjon owa nia orga nizm u • wym ienia etap y oddy chan ia tlen owe go • lokal izuje etap y oddy chan ia tlen owe go w				
--	--	--	--	--	--	--

		<p>mitochondrium</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na intensywność oddychania tlenowego wymienia organizmy oddychające tlenowo 				
54.	Procesy beztlenowego uzyskiwania	•	• wyjaśnia różnicę między	• omawia	• porównuje drogi	• wyjaśnia, dlaczego

55.	energii	<p>wyja śnia poję cia: <i>odd ycha nie beztl eno we, ferm enta cja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wym ienia orga nizm y prze pro wad zając e oddy chan ie beztl eno we i ferm enta cję 	<p>oddychaniem beztlenowym a fermentacją</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wykorzystanie fermentacji w życiu człowieka • podaje nazwy etapów fermentacji 	<p>przebieg poszczególnych etapów fermentacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa zysk energetyczny procesów beztlenowych • określa warunki, w których zachodzi fermentacja • analizuje przebieg fermentacji alkoholowej i mlekowej 	<p>przemian pirogronianu w fermentacji alkoholowej, mleczanowej i w oddychaniu tlenowym</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje oddychanie tlenowe, oddychanie beztlenowe i fermentację • planuje doświadczenie mające na celu wykazanie wydzielania dwutlenku węgla podczas fermentacji alkoholowej 	<p>utlenianie substratu energetycznego w warunkach tlenowych dostarcza więcej energii niż w warunkach beztlenowych</p>
-----	----------------	---	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • okre śla lokal izacj ę ferm enta cji w kom órce i ciele czło wiek a • wym ienia zast oso wani e ferm enta cji w prze myśl e spoż ywc ym i w życiu				
--	--	---	--	--	--	--

		codziennym				
56. 57.	Inne procesy metaboliczne	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zbudne produkty katabolicznych przemian węglowodanów, tłuszczów i białek oraz drogi ich usuwania z organizmu wyjaśnienia pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnienia, na czym polega cykl mocznikowy, β-oksydacja, glukoneogeneza, glikogenoliza oraz deaminacja 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie schematów przebieg utleniania kwasów tłuszczowych, syntezy kwasów tłuszczowych, glukoneogenezy, glikogenolizy omawia przebieg przemian białek charakteryzuje cykl mocznikowy wyjaśnienia, na czym polega metabolizm tłuszczów u zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przebieg rozkładu białek, cukrów i tłuszczów określa znaczenie acetylokoenzymu A w przebiegu różnych szlaków metabolicznych wyjaśnienia, dlaczego amoniak powstający w tkankach nie jest transportowany do wątroby w stanie wolnym wyjaśnienia związku między katabolizmem aminokwasów i białek a cyklem Krebsa 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek procesów (utleniania kwasów tłuszczowych, syntezy kwasów tłuszczowych, glukoneogenezy, glikogenolizy) z pozyskiwaniem energii przez komórkę

		<p>ia: <i>gluk</i> <i>oneo</i> <i>gene</i> <i>za,</i> <i>gliko</i> <i>geno</i> <i>liza,</i> <i>dea</i> <i>mina</i> <i>cja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wymi enia różni ce międ zy amin okwa sami endo genn ymi a egzo genn ymi • okreś ła lokali zację cyklu mocz niko wego i				
--	--	--	--	--	--	--

		gluko neog enez y w orga nizmi e czło wiek a				
58. 59.	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości					
60.	Sprawdzenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności					

Autorka: Małgorzata Miękus